

INKIJKVERSIE SCRIPT

Samenvatting van: **De Kolenmijn...**

Voor **4 mannen** en **1 vrouw**.

Tijdsduur: ca. **20** minuten.

((De sketch kan door volwassenen worden gespeeld, maar ook door de jeugd))).

Dit verhaal speelt zich af in... **1955 !**

Toen de kolenmijnen in Limburg nog open waren...

3 Werkeloze jongens ((uit ongeacht welke provincie van Nederland, zolang ze maar niet uit Limburg komen...!)) gaan in Limburg solliciteren om in een kolenmijn te mogen werken.

Ze worden ontvangen door de personeelschef van de kolenmijn.

Deze man wil zeker weten of ze al eens eerder in een kolenmijn hebben gewerkt, wat ze namelijk alle 3 beweren...

Hij stelt ze dus vragen over, hoe het in een kolenmijn allemaal toegaat. Hierdoor ontstaan doldwaze toestanden. Vooral, omdat de jongens (ongeacht waar ze vandaan komen) lekker plat het dialect van de stad, of streek spreken.

Ze dollen als eerste met *Greetje*, de assistente van de Chef en krijgen haar zelfs zover, dat ze koffie voor ze gaat zetten.

Het is duidelijk, dat niet één van hun óóit in een kolenmijn heeft gewerkt. Maar ze doen wel erg hun best, de Chef ervan te overtuigen dat dit wel zo is...

Het eind heeft een ontzettend leuke clou...!

Een **VROLIJKE SKETCH**
Voor **4 mannen en 1 vrouw**
((de chef mag ook door een vrouw worden gespeeld))

Tijdsduur: ca. **15** minuten

Deze sketch is ook geschikt
om door de jeugd te worden gespeeld.

DE KOLENMIJN...

Door

© Peter van den Bijllaardt

Peter vd Bijllaardt
Lommerbaan 77
2728 JB Zoetermeer
Zijn er nog vragen?... Tel. 079 - 888 67 45
toneel42@casema.nl

SPELERS

Koos	Joviale knaap. Praat met een plat dialect.
Rinus	De grappenmaker. Praat met een nóg platter dialect.
Jaap	Zegt alles wat voor z'n mond komt. En praat het platst van alle drie.
Greetje	Een hele spontane meid.
Chef	Een typische directeur, die in deze sketch Chef wordt genoemd. Hij praat overdreven deftig en heeft een raar kort lachje. ((De Chef kan eventueel ook door een vrouw worden gespeeld)).

Deze sketch speelt zich af in **1955**. Toen de kolenmijnen in Limburg nog in werking waren...!

Koos, Rinus, Jaap en Greetje en de Chef zijn gekleed uit die tijd. Dus lekker ouderwets. Ook de meubels en attributen moeten er flink ouderwets uitzien.

Dit is een **SKETCH!** En daarin mag alles *leuk* en *koddig* zijn...! Dus als Greetje en de Chef hun best doen om zo goed mogelijk Limburgs te praten, vindt het publiek dit alleen maar leuk. Ik zou zeggen, gewoon proberen...! Durven ze dit nou niet aan, dan kunnen ze de sollicitanten uit het westen vertellen, dat ze zelf ook pas sinds kort in Limburg werkzaam zijn...!

TOONEEL

Deze sketch kan gewoon in de gordijnen worden gespeeld. Men leent 2 tafels en 6 stoelen van de zaalbeheerder.

Een tafel (die van de directeur) zet men zover mogelijk van de 'op- en afkomen kant' Een beetje schuin naar het publiek toe. Een stoel erachter en een ervoor. Op de tafel staat, als belangrijkste element een ouderwetse kantoortelefoon, met van die knoppen, waarmee men elkaar kan verbinden. Verder, wat schrijfgerei en een paar vakbladen. Op de hoek staat een grote fotolijst.

En met zet een tafel aan de andere kant van het toneel. Bijna tegen het achter-gordijn aan. (dit is de tafel van de assistente) Op deze tafel staat ook zo'n ouderwetse

kantoortelefoon, met knoppen, waarmee men elkaar kan verbinden. Erop staat ook de ouderwetste schrijfmachine, die men kan vinden! Verder nog een stapeltje A-viertjes en zo'n agenda die ronddraait... Een A-viertje met de namen, van de sollicitanten ligt vlak voor Greetje. Een klein vaasje met bloemen en een leuk pluuche diertje mag er ook opstaan. Haaks op deze tafel staan 3 stoelen netjes naast elkaar. We hebben nu dus de kamer van de directeur, en de wachtruimte, waar Greetje zit en de sollicitanten. Tussen deze 2 gedeelten zet men (als ludieke afscheiding...) een lange staande plantenbak.

Begin van:

DE KOLENMIJN...

*Zo gauw het doek open gaat, draait men het nummer: 'Wie sjoen us Limburg is...' ((ik hoop dat ik het goed heb geschreven... PvdB...))
Zo gauw Koos, Rinus en Jaap opkomen de muziek langzaam naar **UIT** draaien.*

*Greetje is haar nagels aan het vijlen.
Koos, Rinus en Jaap komen op.*

- Koos   Nou, dan mot 't hier zijn. [LOOPT NAAR GREETJE] Zeg, wijfie, zijn we hier goed voor de solliesietasie?
- Greetje   Voor de wat?
- Koos   De solliesietasie.
- Greetje   [SNAPT HET NOG STEEDS NIET] Voor de solliesie... Óóóóh, de sollicitátie!
- Koos   Ja, dat zeg ik toch.
- Greetje   Ja, ja, dan bent u hier goed hoor. Uw namen, alstublieft?

Koos Koos Trekkoord.

Greetje [KIJKT OP EEN A-4tje] Heb ik. [KIJKT RINUS AAN]

Rinus Rinus Bovebau.

Greetje [KIJKT RINUS MET GROTE OGEN AAN] Zei u nou Bovebáw? Hier staat Bovenbouw.

Rinus O, ken ook. Zeg 't maar zoals je wil hoor liefie.

Greetje O... [KIJKT OP HET A-4tje EN DAARNA JAAP AAN]

Jaap Jaap Bierdrinker is mijn naam. En dat hep helegaar niks met bierdrinke te make, want ik drink alleen maar pils. [BEGINT GELIJK ONBEDAARLIJK HARD TE LACHEN] Is ie goed, of is ie nie goed?

Greetje Eh... ja, hij is goed, hier staat Bierdrinker. Jaap Brierdrinker.

Koos Wij kome om hier in de mijne te werke.

Greetje [GLIMLACHT VRIENDELIJK] Dat weet ik. U komt alledrie uit... [NOEMT DE STAD OF STREEK WAAR HUN PLATTE DIALECT WORDT GESPROKEN]

Koos Klopt, moppie.

Greetje [HOOG GIECHELLACHJE] O, zo heet ik niet hoor. Ik heet Greetje.

Jaap Da's 'n héééle mooie naam. Die mot ik onthouwe. Zeg, eh... Greetje, heppie voor ons niet 'n lekka bakkie koffie?

Greetje O, maar dat is niet gebruikelijk hier hoor. Sollicitanten krijgen nooit koffie. [WIJST MET HAAR BALPEN NAAR DE 3 STOELLEN] Sollicitanten moeten alleen maar dáár gaan zitten

en wachten tot ze bij de chef naar binnen worden geroepen.

Jaap [LEUNT OVER HAAR TAFEL HEEN EN GRIJNST OVERDREVEN BREED] Maar voor ons maak ie toch wel 'n uitzondering... Tóch?

Koos Ja, want wij hebbe 'n reis achter de kieze, nie-mooi meer.

Greetje [KIJKT ZE EEN VOOR EEN AAN. GLIMLACHT BREED] Nou, voor jullie maak ik dan 'n uitzondering. [AF]

Rinus [ALS ZE ALLE DRIE ZITTEN] Jonges, was dit nou wel zo'n goed idee?

Koos Ja, daar hebbe we 't al uitgebreid over gehad, Rinus. We hebbe alledrie geen werrek en we kennne hier in Limburg in de kole mijne goudgeld verdiene, jonge. Teminste, dat zei me oom tege me.

Jaap 1955. En geen werrek voor gezonde knulle as-wij. 't Is toch om je helemaal lam te janke.

Koos Zeg, voordat dat lekkere ding terug is. Jullie wete 't, hè. Gewoon doen alsof we al heel wat vaker in de kole mijne hebben gewerkt, hè.

Jaap Húh? Waarom was dat ook-aweer?

Koos Ja, dat hep me oom me vertelt. Dan wor je eerder aangenome. Dus gewoon zegge dat de kole mijne geen geheime meer voor je heb. Of iets deggeluks, in die gees.

Jaap Heppie da-mokkel gezien hé? Zal 't dan toch waar zijn?

Koos Wat?

Jaap Nou, dat die mukkels hier in Limburg knapper zijn

dan bij ons in ..... [NOEMT ZIJN STAD]

Greetje [OP] Het spijt me heel erg heren, maar de koffie is helaas op.

Koos Nou, da's toch nie erg moppie. Dan zet je toch ff gau nieuwe.

Greetje O, maar dat mag ik niet van meneer Bloemzuiger.

Jaap Joh, gewoon doen joh. Laat Bloemzuigertje maar ff an ze bloempie gaan zuige. [ALLE DRIE MOETEN HIER HARD OM LACHEN. GREETJE GIECHELT MEE, MET EEN HAND VOOR HAAR MOND]

KLEIN STUKJE VERDER

Chef [OP. GEKLEED IN EEN 3-DELIG KOSTUUM. SPIERWIT OVERHEMD EN KEURIGE GRIJZE DAS. IN ZIJN HAND HEEFT HIJ EEN GEOPENDE MAP, WAARIN EEN A-4tje LIGT] Aáh, de heren zijn er al. Wil meneer Trekkoord mij maar even volgen.

Koos O, da ben ik. [LOOPT ACHTER DE CHEF AAN, OM DE PLANTENBAKKEN HEEN NAAR HET ANDERE GEDEELTE VAN HET TONEEL]

Chef [GAAT ACHTER ZIJN BUREAU ZITTEN. HANDGEBAAAR] Neemt u plaats.

Koos Graag. [GAAT ZITTEN EN KIJKT NIEUWSGIERIG OM ZICH HEEN]

Chef Vertelt u mij eens meneer... [ZIET DAN DAT HIJ NIET OPLET. ZWAAIT MET HAND] Hallo, wilt u er wel even bijblijven, ja?

Koos U hep 'n mooi kamertje hier meneer. [WIJST] Mooie schilderije ook an de mure.

Chef Ja, dat is allemaal goed en wel, maar u bent hier voor een sollicitatie en niet om naar schilderijen te kijken. Trouwens... [KIJKT ROND] Ik zie helemaal

geen schilderijen.

Koos Nee, als je hier al lang zit, zie je die schilderijen nie meer. Wat wilde u me vrage?

Chef [KUCHT] Vertelt u me eens, waarom solliciteert u speciaal hier bij ons, want hier op mijn papiertje staat dat u uit... [NOEMT DE STAD] ...komt.

Koos O, maar ik heb vroeger hartstikke veel in de mijne gewerkt hoor. Sinds één jaar werk ik in de bau, maar daar heb ik nou effe genoeg van. [GRIJNZEND] Nee, de kolenmijne zie ik helemaal zitten. Éch waar!

Chef [RAAR KORT LACHJE] U ziet... de kolenmijnen helemaal zitten. En u heeft vroeger veel in de mijnen gewerkt. [KNIKT] Maar hier lees ik, dat u pas 23 jaar bent.

Koos [KORT EN ZENUWACHTIG LACHJE] Jááááá... Kijk, eh... Da's te zegge... Ik, eh... Nou ja véél? Ik eh... denk dat 't beter is dat ik nou maar effe ope kaart met u speel.

Chef [KIJKT KOOS GERINGSCHATTEND AAN] Dat lijkt me wel zo verstandig, meneer.

Koos Nou kijk... Ik eh... Ik heb 2 jaar geleje 6 maande in een kolenmijn gewerkt. Snap u?

Chef [SPOTTEND] O, maar dan heeft u dus een enorme ervaring.

Koos Zo hé! Dat zou ik wel denke, ja.

Chef [KIJKT WEER GERINGSCHATTEND] Juist ja... Dan heb ik een eenvoudige vraag voor u... Vertelt u me eens... Op welke diepte zat u toen?

Koos Húh???

Chef Toen u in die kolenmijn werkte, bedoel ik. Hoe diep

zat u toen onder de grond?

Koos Óóóóóó... Onder de grond. Nou... [AL KNIKKENDE] Wij zate eh... daar behoorlijk diep, dat ken ik u wel zegge.

Chef Ja, maar hóe diep precies?

Koos Nou... Wij zate daar toch gau op 'n diepte van eh... zééééker 20 meter.

Chef [ZIJN RARE KORTE LACHJE HOUDT NU IETS LANGER AAN] Maar meneer Trekkoord toch... 20 meter. Da's toch helemaal niet diep. In de kolenmijnen zitten we geregeld op honderden meters diep.

Koos [MAAKT EEN "O" MET ZIJN MOND, MAAR SPREEKT HEM PAS NA 3 SECONDEN UIT] Ó...

Chef [RAAR KORT LACHJE] 20 Meter... Weet u wat ik denk, meneer Trekkoord... Ik denk dat u, in uw hele leven nog nooit één minuut in een kolenmijn bent geweest.

Koos Nou.... Da's te zegge...

Chef Nee, nee, doet u maar geen moeite meer mij in het ootje te nemen, meneer Trekkoord. Stuurt u meneer Bovenbouw maar even naar binnen. Goedemiddag.

Koos [STAAT TELEURGESTELD OP. LOOPT ZUCHTEND NAAR HET ANDERE GEDEELTE. GAAT DAN SNEL NAAST DE ANDERE ZITTEN] Wat 'n eikel die man zeg.

Rinus Wat is d'r gebeurd? want je ziet d'r niet naar uit dat je aangenome ben.

Koos Jij ben nou an de beurt Rinus. Onthouw één ding! As die eikel je vraagt op welke verddieping je in de mijne hep gewerkt zeg ie 300 meter.

KLEIN STUKJE VERDER

- Chef Ja ja... En vertelt u mij eens, meneer Bovenbouw... Hoe gingen jullie dan... daar in die kolenmijn naar beneden?
- Rinus Naar... benéje? Ja, sorry hoor, maar nou begriip ik u effe nie.
- Chef Nou, het is toch een vrij eenvoudige vraag, dunkt me. U zat daar op 300 meter diepte zei u. Hoe kwam u daar?
- Rinus Oóóó... Hoe we daar kwame... Ja, met 'n ládder natuurluk. In die mijn waarin ik zat hadden ze ladders. Niet te gelove joh. Dat ware geen kleintjes hoor... Nee, da waren hele lange, éllelange dinge hoor. Joh, da hiel-je eg-nie voor mogelijk. D'r kwam geen end an joh, als je daar afging. Soms duurde het wel een dik kwartier voor we beneje ware, éérluk waar.
- Chef [HET RARE LACHJE HOUDT WAT LANGER AAN] Nee, ik geloof u op uw woord. Ladders, die tot wel 300 meter omlaag gaan, daar doe je een hele tijd over om beneden te komen. En vertelt u mij eens, gingen jullie met de ladders dan ook weer naar boven?
- Rinus Jazekers. Die bleven daar gewoon staan, tot we ze weer nodig hadde om wee naar bove te gaan.
- Chef [PROBEERT ZIJN LACHEN IN TE HOUDEN] Maar was dat weer omhoog klimmen... Ik bedoel die hele 300 meter omhoog, dan nier verschrikkelijk vermoeiend?
- Rinus. Meneer, u wil nie wete hoeveel zweet mij zoiets koste... Bove konde ze me gewoon uitwringe... [EVEN EEN KORTE STILTE. DE CHEF KIJKT HEM GERINGSCHATTEND AAN] Ja, wat zit u me nou inene raar aan te kijke?

- Chef Ik moet zeggen, meneer Bovenbouw, u heeft een onbegrensde fantasie.
- Rinus Hè?... Hoe bedoel-lu?
- Chef Meneer Bovenbouw toch. We hebben toch geen ladders in onze mijnen. We gaan naar beneden en weer omhoog met liften.
- Rinus Hè?... Is da zo? Nou, dan is r 'n boeltje veel veranderd, sinds ik in de mijne werkte.
- Chef Houdt u maar op meneer. Het is mij geheel duidelijk, u heeft nog nooit in een kolenmijn gewerkt.
- Rinus Ja, maar... Ik, eh...
- Chef Nee, doet u geen moeite nog meer te verzinnen. Gaat u maar. En zeg tegen... [KIJKT OP HET AVIERTJE]... meneer Bierdrinker dat hij hierheen kan komen. [GEAMUSEERD] Misschien dat hij de enige van u drieën is, die écht in een kolenmijn heeft gewerkt.

KLEIN STUKJE VERDER

- Jaap Dank u.. [GAAT ZITTEN] Nou, vraag-u maar raak... Kolemijne hebbe voor mijn geen geheime. [LACHT KORT] Hé, dat rijmt. Géinug!
- Chef Ja, daar zijn we zo achter, meneer Bierduwer. Hier, in dit formulier heeft u ingevuld dat u 4 jaar in de kolenmijnen heeft gewerkt.
- Jaap Ja, as dat 'r staat zal 't ook wel zo zijn, nie-waar. [GROTE GRIJNS]
- Chef [BEETJE IN DE WAR] Maar... u heeft dit toch zélf ingevuld, mag ik hopen?
- Jaap Ja, dat moes-toch.

Chef   Jawel... Jawel... Maar u zegt, dat alles wat hier staat wel klopt, omdat het er staat.

Jaap   Ja. Zo klaar as 'n klontje. As 't d'r nie zou staan, zou 't ook nie kloppe. Niet dan? Ja toch?

Chef   [KUCHT KORT] Ja... Goed dan... [HAALT DIEP ADEM]

Jaap   Goh hé, wat 'n diepe zuch. Hep-pu 't erges moeilijk mee?

Chef   Nee, niet dat ik weet.

Jaap   O, gelukkig dan maar.

Chef   Zullen we verder gaan?

Jaap   Waarmee?

Chef   Nou, met de sollicitatie natuurlijk.

Jaap   Wat u wil. U ben de baas hier. U bepaal. Ja... daar ben ik tenslotte helemaal voor naar hier gekome. Om te sollesietere voor de mijne. Ja, ja. [ZACHTJES LACHEND] De mijne, niet de zijne. [LACHT NU HARDER, MAAR ALS DE CHEF HEM BOOS AANKIJKT HOUDT HIJ GELIJK OP MET LACHEN] Mijn gevoel voor humor wordt hier duideluk nie gewaardeerd.

Chef   U zal het wel niet met me eens zijn, maar hier in Limburg wordt hard gewerkt, meer Bierzuiper.

Jaap   O, maar de baas mag wel geintjes met de naam van een solliesietant uithale.

Chef   Pardon?

Jaap   U noem me Bierzuiper, inplaas van Bierdrinker.

Chef   Ó, deed ik dat?

- Jaap Ja dat dee u. Terwijl ik zo m'n bes doe zo serieus as maar mogeluk is bij u over te kome. [SLAAT MET EEN WEERBARSTIG GEZICHT DEMONSTRATIEF ZIJN ARMEN OVER ELKAAR]
- Chef Ó... Maar dat was helemaal de bedoeling niet hoor. Vindt u het goed dat ik nu door gaat met de sollicitatie?
- Jaap Ja, tuurluk! Wat ik al eerder zei: u ben de baas hier, niet ik. Ik hoef allene maar te luistere, as u flauwe moppies over mijn naam maak.
- Chef Ja, Ja... [ZUCHTEND EN KIJKEND OP HET AVIERTJE] Ik lees hier, dat u een jaar terug in een kolenmijn heeft gewerkt en dat u 12 man onder u had werken. [KIJKT JAAP SCHERP AAN]
- Jaap [GROTE VERBAASDE OGEN] Hè?... Hep-pik dat opgeschreve. Nou ja... 12 man onder me is wel 'n beetje veel zeg. 't Ware d'r eerder... 3. En een was nog een hele jonge knul ook, die de hele dag geen reet uitvoerde.
- Chef Dat maakt nogal 'n verschil, vindt u niet?
- Jaap Ja, maar wel 'n stuk makkelijker voor mijn. Want personeel onder je is geen makkie hoor. Nou ja, daar weet u alles van. Ik heb-es bij iemand gewerk, die zei altijd tege mense aan wie hij 'n hekel had... Ik wens jou heel veel personeel, jonge. [LACHT HARD. HOUDT DAAR WEER EVEN PLOTSELING MEE OP] O, u vin dit geintje ook al nie leuk.
- Chef [NU FLINK GEËRGED] Ja zitten we hier nu voor een sollicitatiegesprek of voor een gezellig babbeltje?
- Jaap Och, mijn maak 't nie uit hoor. 'n Gezellige babbel is nooit weg. En ik heb de tijd. Maar u hep natuurlijk haas.

- Chef   Nou ja... Haas... Eh, háást is niet 't goede woord. Maar ik heb niet de hele middag, als u dat soms denkt.
- Jaap   Ik denk de hele tijd maar aan één ding en da's zo gauw mogelijk weer an 't werk gaan.
- Chef   Goed zo... Vertelt u me dan eens. Op welke diepte zat u, toen u in de mijnen werkte?
- Jaap   [SNEL PRATEND] 300 meter diep. Soms 400, maar dat kwam erreg weinig voor. Soms 250 meter, maar dat was maar héél af en toe. Op 200 meter heb ik bijvoorbeeld... [TEGELIJK ZIJN HOOFD OVERDREVEN SCHUDDEND] nóóit gezete.
- Chef   En hoe ging u naar beneden?
- Jaap   Naar beneje?... O, u bedoel... naar beneje de mijne in. Wat is dat nou voor 'n rare vraag, joh... Met de lif natuurlijk. Wat dag-gu dan? [ZACHTJES LACHEND] Met 'n ládder, soms?
- Chef   [BEMINNELIJK] U schijnt er echt 't één en ander vanaf te weten. Nu, dan heb ik nog één vraag voor u... Geeft u daar het goede antwoordt op, dan heeft u de een baan in onze mijn.
- Jaap   [MET EEN BREDE GRIJNS] Da's fijn. [ZACHTJES LACHEND] Hé, dat rijmt weer. Ik ben op dreef vandaag.
- Chef   [KUCHT EN GAAT IETS VERZITTEN] Vertelt u mij eens... Iedere mijnwerker krijgt een helm op zijn hoofd. Dat is verplicht.
- Jaap   Ja, dat weet ik. Da's voor de veiligheid. Dat heppie in de bau ook. 'n Helm op. Voor 't geval er iets omlaag sodemietert. Dan kom dat op je helm terecht en hep-pie geen gat in je harsus. Je hep daar in die mijn van u natuurlijk, voor je 't weet 'n klomp steenkool op je eit.

Het eind heeft een ontzettend leuke clou...!

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto